

Nabożeństwa w naszej parafii
Kwiecień 2018. Wielki Tydzień Mąk Pańskich

01.04 niedziela	Niedziela Palmowa. Wejście Pana do Jerozolimy. Liturgia św. Jana Chryzostoma.	godz. 8³⁰ godz. 10⁰⁰
02.04 poniedziałek	Wielki Poniedziałek Godziny kanoniczne z czytaniem Ewangelii. Panichida. Liturgia uprzednio poświęconych Darów.	godz. 8 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
03.04 wtorek	Wielki Wtorek Godziny kanoniczne z czytaniem Ewangelii. Panichida. Liturgia uprzednio poświęconych Darów.	godz. 8 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
04.04 środa	Wielka Środa Godziny kanoniczne z czytaniem Ewangelii. Liturgia uprzednio poświęconych Darów. Jutrznia.	godz. 8 ⁰⁰ godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
05.04 czwartek	Wielki Czwartek Wspomnienie Ustanowienia Eucharystii. <i>Czasy</i> Liturgia św. Bazylego Wielkiego. Czytanie 12 części Ewangelii o cierpieniach Zbawiciela.	godz. 7 ⁰⁰ godz. 8 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
06.04 piątek	Wielki Piątek Wspomnienie Męki Pańskiej. <i>Wielkije Czasy</i> Wieczernia z wyniesieniem całunu (Płaszczanicy). <i>Jutrznia Wielkiej Soboty</i> <i>Wigilia święta Zwiastowania NMP.</i> Ścisły post.	godz. 7 ⁰⁰ godz. 16 ⁰⁰
07.04 sobota	Wielka Sobota <i>Święto Zwiastowania Najświętszej Bogurodzicy.</i> Liturgia św. Bazylego Wielkiego. <i>(Święcenie wielkanocnych pokarmów –</i> <i>Po Św. Liturgii do godz. 18.00).</i> Polunosznica. Procesja z Jutrzną Paschalną.	godz. 7⁰⁰ godz. 23¹⁵ godz. 00⁰⁰
08.04 niedziela	Liturgia św. Jana Chryzostoma w Noc Paschalną.	godz. 01⁰⁰

W Naszej Parafii

Parafia Prawosławna św. Jana Klimaka w Warszawie, 1 kwietnia 2018, nr 4/109

Niedziela Palmowa. Wejście Pana do Jerozolimy.

Troparion pierwszy, ton 1:

Powszechne zmartwychwstanie przed swoją męką uwiarygodniając, z martwych wzbudziłeś Łazarza, Chryste Boże, przeto i my, jak hebrajskie dzieci, niosąc symbole zwycięstwa, śpiewamy Ci, Zwycięzco śmierci: Hosanna na wysokościach! Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie!

Troparion drugi, ton 4:

Pogrzebanych z Tobą przez chrzest, Chryste Boże nasz, raczyłeś przez zmartwychwstanie obdarzyć Życiem nieśmiertelnym i śpiewając hymny, wołamy: Hosanna na wysokościach! Błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie!

Kontakion, ton 6:

Na tronie na niebie i na źrebięciu oślicy na ziemi noszony, Chryste Boże, przyjąłeś chwałę aniołów i pieśń ludzi, wołających do Ciebie: Błogosławiony jesteś, który idziesz wezwać Adama!

Wjazd Pana naszego Jezusa Chrystusa do Jerozolimy w ikonografii

Wjazd Pański do Jerozolimy jest ruchomym świętem z liczby dwunastu wielkich świąt, obchodzonym tydzień przed Zmartwychwstaniem Chrystusa. Ustanowione zostało już w starożytności chrześcijańskiej, o czym świadczą zachowane do dziś, a pochodzące z III w. kazania. Święto to powszechnie zwane jest również Niedzielą Palmową. Wydarzenia towarzyszące wjazdowi Chrystusa do Jerozolimy zostały opisane przez wszystkich czterech ewangelistów (Mt 21, 1-11; Mr 11, 1-11; Łk 19, 29-41; J 12, 12-19), przekazane przez Tradycję i utrwalone na niezliczonych ikonach tego święta. Ikony Wjazdu Pańskiego do Jerozolimy należą przedstawiających stosunkowo dużą liczbę postaci. Charakterystyczne jest też to, iż w żadnej innej ikonie dzieci nie grają tak istotnej roli jak w tej. Ikony tego święta są również, jak prawie żadne inne wydarzenie, wypełnione ruchem. W sztuce Zachodu święto Wjazdu przedstawiane jest rzadko kiedy.

Pomimo wielu postaci przedstawianych na ikonie Wjazdu, jej kompozycja jest prosta. Po lewej stronie ikony znajdują się Pan i Jego uczniowie, po prawej - witający go ludzie, a w tle fragment murów Jerozolimy i pojedyncze drzewo. W centrum ikon Wjazdu znajduje się Chrystus, ukazany w chwili, gdy na osła wjeżdża do Jerozolimy. Osiołek, zwykle biały, ma potulnie pochylony ku ziemi łeb. Zbawiciel siedzi na nim na oklep (jest to kontrast wobec sposobu w jaki na wierzchowcu po zwycięstwie wjeżdżał do miasta władca) na, przeważnie czerwonej, szacie. Prawą dłonią błogosławi w kierunku miasta i witającego Go tłumu i jakby uspokaja spotykających go ludzi, a w lewej dzierży zwinięty zwój. Jest on symbolem władzy oraz dowodem świadomości tego, co ma nastąpić - tłum witający go słowami „Hosanna Synowi Dawida!” wkrótce zakrzyknie „Ukrzyżuj Go!”.

Poza nielicznymi wyjątkami Chrystus nie kieruje swojego wzroku ku Jerozolimie i jej mieszkańcom, lecz w stronę towarzyszących Mu apostołów. Podążają oni tuż za Nim, zbici w ciasną gromadkę, zazwyczaj trzymając w dłoniach zwinięte zwoje. Częstokroć, z powodu ograniczonego miejsca, nie widać twarzy większości z nich, a jedynie czubki głów wyglądając ponad znajdującymi się z przodu. Spośród towarzyszących mu uczniów przeważnie łatwo jest dostrzec tylko apostoła Piotra, który jest pogrążony w rozmowie z Panem, wyciągając w Jego kierunku rękę i jakby ostrzegając przed tym co ma

nastąpić. Tłum mieszkańców wita Chrystusa entuzjastycznie. Bezpośrednią przyczyną tak radosnego powitania był wielki cud uczyniony przez Niego w Betanii, gdzie wskrzesił z umarłych Łazarza. Lud wita Go u bram miasta, zaznaczonych przeważnie łukiem wejściowym, bez dalszego ciągu murów obronnych. O radości mieszkańców (wśród których można zauważyć ludzi różnych stanów) świadczą przede wszystkim uniesione do góry gałązki palmowe czy też oliwne. Obecne na ikonach dzieci rzucają pod kopyta osiołka wierzchnie okrycia, co jest znakiem królewskiego powitania. Na drugim planie ikon Wjazdu przeważnie umieszcza się drzewo (niekiedy kilka), na którym siedzi dziecko (lub kilkoro). Obserwuje z niego całe wydarzenie i wita Przybysza, ale też ścina gałązki i zrzuca je na dół. Na drugim planie ikon święta poza wspomnianym drzewem (rzadziej kilkoma) niekiedy znajduje się fragment murów Jerozolimy i Góra Oliwna. Niektórzy drzewu temu przypisują ukryte znaczenie, sugerując, iż jest to „inne” drzewo za murami miasta, do którego wkrótce odrzucony przez ludzi Zbawiciel zostanie przybity gwoździemi. Symboliczne znaczenie zdaje się też posiadać Góra Oliwna, najwyższe wzniesienie w okolicy Jerozolimy, miejsce, gdzie Chrystus modlił się nocą, nauczał uczniów jak mają się modlić, opowiadał im o końcu świata, wreszcie skąd wznosił się na niebo.

Istotę oraz ponadczasowy sens święta Wjazdu Chrystusa do Jerozolimy znakomicie opisuje w swym kazaniu św. Epifaniusz z Cypru. „Dlaczego - pyta - Chrystus, który do tej pory chodził przede wszystkim piechotą, wtedy i tylko wtedy dosiadł zwierzęcia? Po to, by ukazać, że zostanie wywyższony na krzyżu i otoczony chwałą. Co oznacza rozpostarte naprzeciw miasto? Krnąbrne usposobienie ducha wygnanego z raju człowieka, do którego Chrystus posłał dwóch uczniów, czyli dwa Przymierza, Stare i Nowe. Co oznacza oslica? Bez wątplenia synagogę, która pędziła żywot pod brzemieniem i na grzbiecie której kiedyś zasiadł Chrystus. Co oznacza osiołek? Nieposkromiony lud pogański, którego nikt jeszcze dotąd nie osiodłał, ani prawo, ani strach, ani anioł, ani prorok, ani Pismo Święte - jedynie sam Bóg-Słowo”. Na ikonach triumfalnego wjazdu Chrystusa do Jerozolimy spoczywa smutne piętno zbliżającego się Ukrzyżowania, ale też radość z powodu bliskości Zmartwychwstania.

oprac. Jarosław Charkiewicz